

ПАРАЋИНАЦ

Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Година XI

Број 21

НОВЕМБАР 2013.

www.paracinac.com

ПАРАЋИНСКА ПАМЕТАРНИЦА

ЗНАМЕНИТИ ПАРАЋИНАЦ
Миодраг Анђелковић - Ђеле

Од Параћина кроз област Црнице
и Бабе до Честобродице

СПОРТ
ТРКА ПРЕЖИВЉАВАЊА
ГРЗА 2013

Удружење Параћинаца
и пријатеља Параћина

ПАРАЋИНСКА ПАМЕТАРНИЦА

Пише: **Мирослав Димитријевић**

ВИНСКО БРДО, ВИНСКИ ПОТОК И ВИНСКА ЋУПРИЈА

Топоним Винско брдо заузима шири простор на левој и десној обали Винског потока, који протиче између Рашевице и Трешњевице (села на западној страни параћинске општине), а мост преко њега је познат као Винска ћуприја. У јесен када је грожђе било сасвим зрело и спремно за брање, груне велики градоносни облак и олуја, тако да су брдом текли потоци црвене боје од грожђа са околних винограда. После те елементарне непогоде народ прозва ово брдо Винско брдо и Вински поток. Тако вели народно предање.

Међутим, археолоингвистичком методом долази се до другачијег значења овог топонима. Наиме, на санскриту, најстаријем језику, чији су савремени српски и камријски (келтски) језик гране са истог стабла, реч ВИН значи БЕО. Српско племе Беластва (Пеластва), које се једним делом одселило на Далеки исток, тамошњи народи су звали – ВИНДИ. Њихову високо развијену цивилизацију и културу су звали Виндском-Вендском или Ведском. И према чувеном словачком научнику *Павелу Шафарику* реч ВИН значи БЕО.

Аустријски посланик *Бенедикт Куртешкић*, Словенац пореклом, пролазио је 1530. године кроз Србију и том приликом је записао: "У СРБИЈИ, коју ми Немци зовемо СУРФЕН говори се посебан језик СУРФИС, а то је такође **"виндис" језик**". То што се Словенац *Куртешкић* осећао Немцем, то је његов лични избор, а за нас је најважније да су он и писмени људи тога доба знали да је **СРПСКИ ЈЕЗИК - ВИНДСКИ ЈЕЗИК, ЗНАЧИ НАЈСТАРИЈИ НА СВЕТУ**. А о томе и данас сведочи локалитет ВИНДА, пардон ВИНЧА. Чувени грчки трагичар *Софокле*, као што је познато, био је савременик *Херодотов*, у петом веку пре нове ере. Он је чуо за племе ИНДИ, знао је да се јантар прави на некој далекој реци Инд, и да ту вештину најбоље знају људи који се зову ВИНДИ. Назив ИНДИ односио се на српска племена из Индије, по чему су их околна, несродна, племена разликовала и прозвала ВИНДИ. По *Херодоту*, на тим теренима налазио огроман народ Винди или Венди, Венети, који су се заиста прославили производњом јантара. А јантар су производили на реци Еридану, како бележи *Херодот*. У Индији Срби су створили ВИНДСКУ, ВЕНДСКУ ИЛИ ВЕДСКУ КУЛТУРУ. ТИ "ВЕДСКИ ЉУДИ" СУ ОНИ ИСТИ СРБИ КОЈИ СУ ТАМО СТИГЛИ ИЗ ПОДУНАВСКЕ СРБИЈЕ, ПОД ВОЂСТВОМ АРИЈА. Велико, бело племе ВИНА, ВАНА, ВАНИТА, ВЕНЕТА, ВЕНДА, ВИНДА (ИЛИ ВИНЧА), како су све стране хронике бележиле и називале овај наш народ, ВРАЋАЛО СЕ ОКО 5000-45000 година пре нове ере из Индије у праисторију завичај својих предака и ширило преко евроазијског

континента ка западу. А шта о Србима каже *Ј. Рачки*? "На почетку су се сви Словени звали властитим именом СРБИ. Потпуно је јасно да су ТРАЧАНИ, СКИТИ, ВЕНДИ, ВИНДИ, ВЕНЕТИ, ТРИБАЛИ, ИЛИРИ, које *Херодот* спомиње-СВИ ПО РЕДУ СРБИ. И за време *Птоломеја*, *Тацита* и *Полибија* већином се говорило о ТРАЧАНИМА, РАЧАНИМА ИЛИ РАШАНИМА (ВЕНДИ, АНТИ, ТРИБАЛИ, ДАРДАНЦИ, ИЛИРИ) који су, такође, били СРБИ, јер у то време име Словени није било познато", тврди Хрват *Ј. Рачки*. А *Ансхајм* вели: "Из СЕДАМ СТАРИХ ИЗВОРА се зна да су ПРАНАРОД НОРИКА ВЕНДИ (ВИНДИ)".

На основу палеолингвистичке методе, историјских записа и тврђења великих научних ауторитета сматрамо да је – ВИНСКО БРДО добило име по племену ВИНИ=ВИНДИ, а које је у прошлости насељавало овај крај. То је дакле (Винско или Виндско брдо), што значи БЕЛО БРДО. А и у самом највећем налазишту ВИНЧАНСКЕ КУЛТУРЕ- ВИНЧИ имамо такође – БЕЛО БРДО, што потпуно одговара нашој анализи и подудара се са њом.

На терену ВИНСКОГ БРДА проналазе се остаци древних насеља, и покретни археолошки материјал, што упућује на закључак да је овде постојало праисторијско насеље народа ВИНА или ВИНДА.

ХРАБРИ ПРИНЦ ЈАНКО СА ЈУХОРА

Планина Јухор

Ахорн=Јахорн=Јухорн=Јухор: Планина Јухор (776) име је добила по дрвету АХОРН, што на старосрпском (рашко-пелашком), односно трибалском језику значи ЈАВОР. По мишљењу *Веселина Чајкановића*, једног од најбољих познавалаца митологије билга код Срба, реч АХОРН је ушла и у латински из језика староседелачког, дакле српског народа.

Трибалски, односно Србаљски израз АХОРН, временом је еволуирао у ЈАХОРН(Н), а потом у облик ЈУХОРН(Н), односно савремени ЈУХОР. ЈУХОР је, дакле, ЈАВОР. А на Јухору се и данас једна његова страна назива ЈАВОРНИЦА, по преовлађујућем дрвету.

Овде ћемо се за тренутак задржати на личном имену древног српског принца у балканској Брегији који се звао - **Анхор**. Сматрамо да оно потиче од првобитног назива планине Јухор, која се у праисторији звала – **Ахорн**, и да је ова властита именица остала као облик пермутације (инверзије) гласова и слова. **Анхор** је прелик старе србске речи

Ахорн (негде и **Анхур**). Има лингвистичких разлога-елемената да се **Анхор** данас преведе и као **Јанхор**, односно—**Јанко**. Биљна имена у српском именослову (ономастикону) нису ни данас ретка: Јаблан, Растко (Храстко), Дренко...

Име србског праисторијског принца је као што смо видели анаграм **Ахорн=Анхор**. Из древне српске паметарнице и рашко-пелашког, античког мита, знамо да се једна владарска династија у српској Брегији звала Гордије(вићи), Ђорђијевићи, односно Ђорђевићи. После Гордија или Ђорђија, на престо је дошао његов - краљ Мида, односно Мита, познат по свом златољубљу.

Међутим, Митин (Мидин) син и храбри принц Анхор (или Анхур- како га назива грчки мит) није могао заузети место на престолу. Морао је да се саможртвује за спас древне Србије – Брегије (Фригије-на грчком). А та легенда гласи: Једнога дана, код места Келене, у земљи Брегији, појави се велика провалија. (Вероватно клизиште или расцепљена земља после земљотреса, што за предео Јухора и Србије ни сада није чудно, с обзиром да се ово земљиште налази на веома турском подручју. Коментар: М. Д.). Та изненадна провалија гутала је многе куће и људе и није престајала да се шири и тражи нова села и жртве. То силно забрину Анхора и оца му краља Миту-Миду, који потражи помоћ и савет од Аполоновог пророчишта. Пророк саветова Миду да у јазбину баци оно што највише воли и јама ће се сама затворити. Мида, као велики златољубац, стаде да у провалију баца злато и сребро и друге драгоцености из своје пребогате ризнице, али се рупа никако не затвараше.

Мудри и храбри Митин син- принц **Анхор**, по српски **Јанко(р)**, схвати сву бесловесност свог оца, скочи са својим коњем у провалију и она се одмах за њим затвори. И тако се древна Србија спасе пропасти. А мудри и бескрајно храбри принц **Јанхор** или **Јанко**, жртвова себе за опстанак народа и државе. И остаде бесмртан у српском античком миту и роду.

ДЕВОЈАЧКА СЕНА

Са врха Јухора, из војног утврђења и града, значи-одозгоре, што је опет заједничка реч, силазиле су келтске бустахије или по српском - пуштахије, четрнаест моћних и обесних коњаника који су по околним селендрама (и Срби данас имају исти израз) отимали најрасније девојке и жене и унапредјивали свој ратнички запат, вели народно предање подјухорског краја. Унутар келтског утврђења на Јухору постојала је висока стена, која се данас зове Девојачка стена.

Честите Трибалке, праисторијске Српкиње, које нису пристајале на киднаповање, на обљубу и на живот у војничком логору, кад год су искористиле прилику, скакале би са високе стене у провалију и себи одузимале животе.

Као што видимо, митолошка матрица легенде о Девојачкој стени је много старија, него што се мисли, а мисли се да је настала тек у време турског ропства. Турци су у време превратничког султана Мусе потерали неку лепу Српкињу девојку да је обешчасте, али она је вешто бежала гониоцима све док није стигла на врх Јухора и стала изнад високе стене. Кад су пристигли обесни турски насилници и припремали се за сладострасни пир, српска девојка се изненада бацила у понор. Ова легенда је тада само обновљена, извучена из народног памћења, са разлогом, како би се сачувала част младих Српкиња, образ народни и његова - генетска чистота.

На Девојачкој стени, природном споменику високом 20 метара данас у камену стоји епитаф: "Овај споменик честитој српској девојци подиже Бог". Натпис је стар најмање стотину година, јер га је почетком двадесетог века Лета Господњег 1905. записао етнолог Станоје Мијатовић. (*"Темнић-антропогеографска и историјска студија"* Београд, 1905).

ЛАМАРТИНОВ ЗАПИС О КАРАЋОРЂУ И МИЛОЈЕВИЋЕВ О НЕМАЊИЋИМА

Карађорђе у историји Параћина има врло истакнуто место, посебно од Битке на Иванковцу 1806. године, када су на брду изнад Параћина српски устаници из свог шанца у више наврата одбили Турке, а онда увече из топа ранили Хафис пашу, који је потом подлегао ранама на путу за Ниш.

Битка на Иванковцу

Након победе српских устаника над бројном регуларном турском војском, Карађорђе ослобађа Параћин и јужне крајеве. У част ослободиоцу, од тада се брдо на северној страни Параћина зове – Карађорђево брдо, а устанички шанац на њему –

Карађорђевић шанац. О Карађорђу се готово све зна, али је врло мало познат запис чувеног француског песника *Ламартина*, који је објављен у његовом делу „Нови пут на Исток“ 1835. године. У једној реченици *Ламартин* је поменуо народно предање како је Карађорђе француског порекла. Дванаест година доцније *Ламартин* је испричао да је Карађорђе рођен у ратничкој провинцији Лорени, близу Нансија, да је ступио у француску војску 1791. или 1792. године. Када је почео рат Турске и Аустрије, Карађорђе је са шеснаест година ступио у аустријску војску да ратује против Турака, али је због неке казне морао да напусти аустријске фрајкоре. После тога је прешао у Србију, а према потреби одлазио је и на Фрушку гору, све до почетка Првог србског устанка.

Алфонс де Ламартин

Леополд Ранке

Наравно, не пада нам напамет да се упуштамо у ову Ламартинову тврдњу, због много разлога, а којима се укупно хоће да мења српска стварна историја и да се умањи значај изворне српске револуције 1804, како је Немац *Леополд Ранке* назвао Први српски устанак. Међутим, ово је истовремено добра прилика да „вратимо подли ударац Ламартину“, и да се подсетимо да су Срби пре Христа, и много хиљада година пре доласка Римљана насељавали Роданију (Француску), да су тамо имали две српске земље Доњу и Горњу Рашију (Расију-Рашку), БАШ КАО И У БАЛКАНСКОЈ СРБИЈИ, а о томе нам сведоче *Јулије Цезар* у спису „*De bello Galico*“ и *Тацит* у делу „*De moribus Germanorum*“ (к. XXVIII). *Милош С. Милојевић* нас даље обавештава да је и део племена Неманића живео у француској Рашији или Рашкој: „А тако исто постојао је и Ниш на реци истог имена, која се данас зове Нише и која се излива у Мазељ. Овде је живило племе српско Неманића, са Намуром градом при изливу Србице у Мазу“, пише *М. Милојевић* у делу „*Одломци историје Срба*“. И на крају, да се присетимо чињенице да је син Карађорђевић, кнез Александар Карађорђевић, боравио у Француској, тамо су му се школовала оба сина - кадети у француској војној академији. Старији је умро, а други син је постао српски краљ Петар Први Карађорђевић Ослободилац. Али то су већ били политички разлози, како би Француска постигла свој пун утицај на Србију по свргавању династије Обреновића, што се и догодило.

(Наставиће се)

Мирослав Димитријевић

Од Параћина кроз област Црнице и Бабе до Честобродице

Велики научник и путописац Феликс Каниц, крајем прошлог века, у свом капиталном делу **Србија земља и становништво од римског доба до краја XIX века**, једно поглавље је посветио Параћину и околини Црнице и Бабе. Читаоцима нашег листа, у неколико наставака преносимо предметни текст у изврном облику.

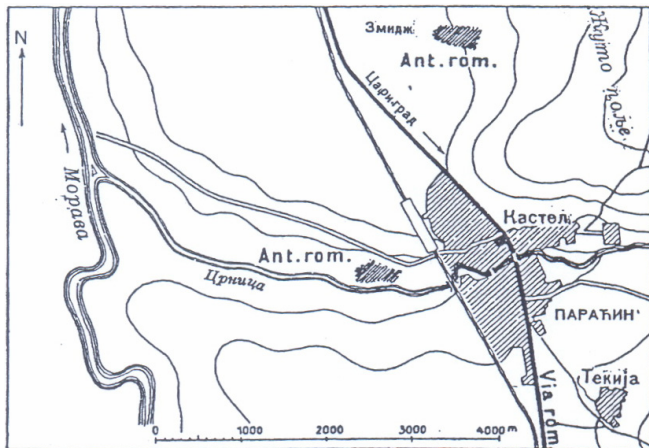

Феликс Каниц

Путна мрежа Њупријског округа, у северном делу веома брдовитог, остала је оскудна као што је била и у доба Римљана. Кроз његов источни део, осим деонице Медцеђа -Параћин цариградског војног пута, пролази само деоница такође античког пута који је повезивао Мораву са Дунавом. Пошто је овај пут водио кроз географски мало познату, али већ у праисторијско и римско доба интензивно коришћену рудничку област, у октобру 1889. ставио сам себи у задатак да прођем њиме од места код Параћина где се одваја од цариградског пута па до ушћа Тимока у Дунав. На основу својих ранијих искустава и сазнања да су готово сви данашњи градови на цариградском војном путу настали на остацима античких насеља, дао сам се на трагање за овима и у Параћину; јер због конфигурације терена морао је цариградски војни пут ићи истом трасом као средњовековни и турски и морао је ићи преко речице Црнице негде на периферији данашњег града.

Сва распитивања приликом моје прве кратке посете (1887) остала су без резултата. више успеха су ми донели моји лични напори у октобру 1889. При брижљивијем испитивању рушевина близу Цариградске ћуприје, наишао сам на десној обали потока на квадратну грађевину од чијих су се 36.6m дугих и 1.1 m дебелих зидова источни и западни сачували местимично и до 3 m висине.

Ова "кале", удаљена од Horreum-a Margi шест миља, несумњиво је стајала на темељима римског кастела који је штитио прелаз преко потока и римско насеље, од кога сам на Вељковићевим њивама с друге стране железничког насипа нашао многобројне фрагменте античких кровних плоча и зидова. На Пјтингеровој табли ова међустаница није забележена. У Itin. Hieros., који наводи називе и мање важних пунктова на путу, она је, изгледа, случајно изостала, јер је његова удаљеност (55 миља) између Horreuma-a Margi и Naissus-a према онима у Tab. Peut и Itin. Ant. сувише мала.

ПАРАЋИН, траса цариградског војног пута

Параћин је у свим епохама био важан пункт. За време аустријско-турских борби у XVII и XVIII веку он се често помињао, и на једној карти из оног времена убележен је као "Барагин", окружен јаким утврђењима. Када га је 1737. запосео маршал Зекендорф, он је тамо преселио главна складишта царске војске која је ишла на Ниш, а и Турци су исто тако у свим ратовима признавали његов велики војни значај. Од њихове раније поменуте "кале", дебели зидови иду поред куће Живка Ракића до западних рушевина џамије, која је још пре једне деценије коришћена као пивница, а сада је, мада оштинска својина, још више обесвећена тиме што је њена кибла претворена у свињац. Недалеко од ове грађевине нашао сам богато скулптуриране мермерне плоче с неког отменог турског гроба, на другој страни пута зидове хамама и, северније конака у коме је везир Хафис-паша преноћио после свог неуспеха на Иванковцу у августу 1805 (прва књига, стр. 226). За њим је дошао Карађорђе и на "Турском брду", удаљеном свега два километра, саградио шанац, чији се остаци и данас виде. Положај је био добро изабран, али ипак није дошло до напада на Параћин, јер је

Карађорђе хтео да поштеди лесковачког пашу који га је некад задужио, а и Србе који су живели у граду. После неколико топовских метака испалених у рано јутро на паланку, Хафис-паша се, дубоко потресен што мора да узмиче пред војнички неорганизованим српским устаницима, повукао у Ниш, где је ускоро потом и умро. Године 1806. Параћин је заузео војвода Петар Добрљац, али коначно је постао српски тек 1883., кад су га Турци потпуно напустили. Осим поменутих грађевина само неколико тврђих кућа потиче из турског времена. Како је тада било хришћанским становницима Параћина, може се наслутити по томе што је њихова стара црква коришћена као магацин, а црквене књиге уништене.

Наставиће се

Позив на сарадњу у Параћинцу

Позив свим члановима и пријатељима нашег Удружења за сарадњу у нашем гласилу је стално отворен. Сваки користан текст, идеју, вест, коментар, информацију можете откуцати и послати нам на e-mail

udruzenje.paracinaca@gmail.com

Врло радо ћемо то објавити и поделити са осталим члановима удружења на страницама нашег гласила или на интернет презентацији или на Facebook профилу.

Хвала.

ПАРАЋИНАЦ
Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Редакција Гласила Параћинац

СЕЋАЊЕ

Поштовани, са жаљењем Вас обавештавамо да је преминуо господин **Никола Корбутовски**, дугогодишњи члан и један од оснивача Удружења Параћинаца у Београду. Био је члан Удружења књижевника Србије и Удружења новинара Србије. Живео и радио у Београду. Никола Корбутовски је сахрањен 11.07.2013. у 14.00 часова на Новом гробљу у Београду.

Знаменити Параћинац

Миодраг Анђелковић - Ђеле 1920-2001

Витез од боје и хроничар града

И сада га се можете сетити као тихог витеза који уместо штита у руци носи свој сликарски блок и малу бележницу са оловком, шета улицама Параћина поздрављајући своје варошане, необичне пролазнике, бивше и садашње ученике, своје колеге, занатлије, пијачне продавце, сељане, трговце. Својим сликарским оком упијао је лепоту улица и обала реке Црнице и Мораве и бележио четкицом на платну велику емоцију. Био је доследан себи и својој средини.

Витез од боје и пејзажа, веран Поморављу је **Миодраг Анђелковић Ђеле**, велики сликар и хроничар града. Велико је сећање на њега! Треба га пренети са генерације на генерацију Параћинаца...оних који ће остати поред Црнице и оних других који ће део Ђелетових пејзажа понети са собом у други град или још даље преко океана. Једног дана ће, надајмо се и осванути монографија о овом сликару а прича о њему ће допунити велику бележницу о људима који су веома важни за живот и развој града Параћина.

Миодраг Анђелковић Ђеле је рођен 1920. године у Београду. Отац му је био из Азање, те се ово место бележи као Ђелетово место рођења. Имао је теско детињство. Провео га је крај Сава Мале. Гимназију је заврсио у Београду, а затим уписује Драмски студио са Љубом Тадићем и Олгом Ивановић. Између глуме и сликарства одлучује се за сликарство и завршава Вишу педагошку школу, смер ликовна уметност(васпитање). Око 1950-1951. године долази у Параћин. Као наставник ликовне културе предаје прво у Гимназији а онда прелази у основну школу Радоје Домановић где остаје до пензије.

Постаје параћински зет оженивши Радмилу Микић из чувене старе породице Хаџи Микића. Потпуно се предаје Параћину и постаје активан и у позоришту. Човек за све: глумац, сценограф, костимограф. Шармантан али ипак скроман у свему. Он је бард уметности раме уз раме са сликаром Војканом Величковићем. Војкан се пресељава у Јагодину. Два уметничка лика тих година буде праву уметничку сцену Поморавља. Ствара се уметнички миље овог региона...Ђеле успешно глуми у Нушићевим представама, и представама за децу... али и активно слика.

Ђелетеово ствараштво је текло кроз три фазе. У Првој је радио академски, тачно. Његове слике из те фазе могу се слободно изложити у било којој галерији или музеју у Европи.

Ниједна виђенија параћинска породица није била без Ђелетове слике. У старом делу Параћина у садашњој улици Војда Карађорђа није било ни једног занатлијског дућана а да није била изложена Ђелетова слика. На слици: тај исти дућан и улица али неколико деценија раније. Унео је Ђеле старину и љубав према традицији па се у једном тренутку Параћин учинио као једна велика галерија. У тој варошкој галерији се могло видети Ђелетово сликарско дело: пејзажи и архитектура града.

Скроман у својој уметничкој стварности сликао је у малим атељеима који су му уступали пријатељи...у шупама, гаражама. Али мали простори Ђелету доносе велика дела. Никада се није бавио политиком, био је само уметник који је желео да пуно ствара... све до самог краја.

У Другој фази Ђеле се ангажује око града: ангажовао се у декорацији око манифестације општине, био је присутан и у позоришту, пројектовао је споменике НОБ-а у поморавском крају.

У Трећој фази је изашао из великог атељеа и враћа се опет малим просторима (код пријатеља), у којима наставља да у својој тишини слика пејзаже поморавског краја и архитектуру града. За узоре има руске сликаре (Колесников, Шишкин) али изграђује сопствени сликарски израз по коме је препознатљив и широј публици, утолико да су му савременици радили реплике. У почетку је сликао класично а касније „ин пасто“ (шпахтлом).

У последње време због огромног интересовања због његових слика почиње да слика на картону и лесониту. Ђелету је лакше за припрему и одговара његовом начину рада. И у Параћину а и ван њега има неколико колекционара који имају више његових слика. Један део колекције се чува у Завичајном музеју.

Ђеле је својим радом утицао на стваралаштво параћинских сликара. О њему говоре и они који су га наследили у педагошком раду у основној школи Радоје Домановић. Академски сликар Срећко Здравковић који предаје ликовну културу у овој школи, присећа се Ђелетове чувене „ко зна да слика зеленом бојом тај зна да слика“. О уметнику ричају и млађе колеге који настављају да раде на развоју уметности у Поморављу. Жарко Станковић сликар (Културни центар Параћин) каже: „Ђелетово сликарство је снажан историјски документ о Параћину“.

Ђелетове слике се налазе у земљи и у иностранству. Његов најзаступљенији мотив је пејзаж. Један је од оснивача ликовне колоније у Сисевцу. Излагао је самостално, учествовао у више групних изложби. Праву промоцију свог уметничког израза достигао је када је штампарија објавила календар са његовим репродукцијама. Његов сликарски опус је стари Параћин са околином, села, Јужни Кучај, Морава, воденице. Чекао је да оде у пензију па да слика старе напуштене куће или оне које имају једног старог станара.

Овог уметника красиле су: креативност, духовитост, врцавост и елоквентност. Волео је да прича вицеве и афоризме. „Каква нам је гарнитура таква нам је и култура“, један је од његових афоризама. Волели су га људи. Ђеле је је био омиљен и међу младима и старима.

У својој књизи *Приче из Параћина* глумац Миодраг Миган Глигоријевић је написао једну кратку причу о Ђелету. У причи *Кључ за изложбу* аутор пише: „Као глумац и сценограф, много је учинио за Параћинско позориште. А колико је омиљен педагог био и колико је увек разумео и

помогао младе најбоље би могао да исприча неки његов бивши ученик.

На отварање Ђелетове прве самосталне изложбе која је 1963. године организована у просторијама Градске библиотеке, била је позвана и београдска телевизија са онда веома популарним Рашом Поповим. И ко зна из којих разлога ТВ екипа је поприлично закаснила. По доласку, Раша Попов, учтив и лепо васпитан као сви Војвођани упита Ђелета:

- Извините, ко Вам је отворио изложбу?

- Изложбу сам отворио лично, јер је кључ био код мене- нашали се Ђеле са Поповим.“

Његови ученици су расути по свету. Неко до њих се присећа како су са својим наставником ликовног ишли у природу и сликали пејзаже а неки од њих и данас носе тајну сликања неба.

- Небо можете сликати мешањем различитих боја и никада нећете погрешити - рекао би својим ђацима Ђеле...Храбрио их је да уђу у уметност, да послушају време и бележе лепоту вароши на Црници.

Миодраг Анђелковић Ђеле умро је 10.јула 2001. године. Остале су да живе његове слике а њих је како људи кажу на хиљаде. Сахрањен је у вољеном граду Параћину, на старом гробљу.

Слађана Ристић

КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ

На редовном окупљању Удружења Параћинаца последњег уторка у октобру месецу (29.10.2013.) одржано је и књижевно вече уз пригодни коктел и дружење.

Ово је и прво окупљање у новим просторијама, на адреси ул. Деспота Стефана бр.12, осми спрат. Овом приликом изражавамо захвалност пријатељима из Удружења Крагујевчана и пријатеља Крагујевца, који су нам омогућили коришћење својих просторија.

Веома успешно књижевно вече организовано је у сарадањи са Вуковом задужином представљањем књиге Даница и стваралаштва наших пријатеља. Гости на овој књижевној вечери били су књижевници: проф. др Миодраг Матицки, Рајко Лукач, Љиљана Симић, Гордана Малетић, Божидар Пешев и Слађана Ристић.

Др Миодраг Матицки је наш истакнути књижевни историчар, и књижевник, садашњи председник Вукове задужбине. Пише песме, приповетке. Главни и одговорни уредник Данице.

Главни иницијатор овог скупа је наша књижевница Слађана Ристић. Ово је већ друго књижевно вече на њену иницијативу и организацију нашег Удружења.

Већ за наредно окупљање у новембру настављамо са праксом одржавања књижевних вечери наших познатих и уважених књижевника.

С.Т.Ж.

ДЕЧЈИ КАРНЕВАЛ У ПАРАЋИНУ

И Параћин има свој велики Дечији карневал који постаје све популарнији у Србији. Нема га само Панчево, Врњачка Бања, Лесковац, а да не помињемо град Котор који има традицију да на карневалу угости целу Европу.

У оквиру Крстовданских вечери посвећених празнику параћинске општине, 21. септембра у 16 сати и ове године одржан је Трећи Међународни Дечији карневал уз аплаузе радозналих посматрача...

У карневалској поворци су и Јапанке

Параћин је блистао у својој карневалској светлости и шаренилу од веселих маскираних јунака из бајки. Појавиле су се принцезе, витезови, Јапанке, Мери Попинс, ратници, клонови. Било је конфета, балона, маски. Дечаци и девојчице из основних школа шетали су од хотела до главне улице где су на платоу представили своје карневалске тачке. Карневалски дефиле предводили су добошари који су најавили отварање карневалске смотре од укупно 24 маскираних група. Учествовао је и Дечији хор Дар. Карневал је предводио један од најбољих ученика, Павле Радојковић. Додељене су награде за најбоље костимиране групе. На карневалу је гостовао

глумач Слободан Бода Нинковић са представом *Баш би било фино*. Бода је био уједно и водитељ карневала...

Да је ово озбиљна манифестација која је подржана од стране Туристичке организације Параћин и Културног центра града као и Спортског савеза општине показали су посматрачи који су на један начин учествовали у овој карневаској журци.

Ево и штрумфова на карневалу у Параћину

Највише је било фотографисања и певања. Овај карневал има своју химну: „*Играју се месец и сунце, и једна је звезда пала, та звезда је наша љубав звезда параћинског карневала*“.

Сви учесници карневала су добили поклоне, а најбоље карневалске групе су добиле пехаре.

текст: Слађана Ристић
фото: Добрица Филиповић

СПОРТ

5. ТРКА ПРЕЖИВЉАВАЊА - ГРЗА 2013.

5.-6. Октобар 2013.

Пета по реду Трка преживљавања у организацији спортског клуба Wild Serbia из Ваљева је одржана на новој локацији и старим правилима игре. Пријављени учесници су имали задатак да са минимално опреме пређу стазу дугу 60 km по дивљим планинским теренима, без хране и воде. Да би издржали све напоре који су их очекивали, било је потребно да сами направе склониште, запале ватру уз помоћ кресива, пронађу или улове храну! Све ове активности и домишљатост такмичара су се посебно бодовале при укупној оцени победника трке.

Након Ваљевских планина, Љубовије, Златибора и Крупња, Трка преживљавања је стигла на Грзу. Шумовити предели тешко проходног Јужног Кучаја били су прави изазов и за најспремније учеснике најекстремније трке на Балкану. Сваке године се на конкурс бира партнер

у организацији Трке преживљавања а ове године то је била Туристичка организација општине Параћин у сарадњи са планинарским клубом „Јаворак“.

У суботу 5. Октобра, у јутарњим часовима И након свечаног отварања трке испред представника Wild Serbia и Општине Параћин, урађен је претрес на ком је као и сваки пут конфискован велики број недозвољених ствари попут чоколадица, додатне гардеробе и планинарске опреме. Ништа од наведеног није промакло контролорима из организације, па је након неколико минута проведених у “карантин зони” први тим кренуо у луд провод.

Ледена ноћ, густе букове и четинарске шуме, вртаче, гребени и путелци који Вас врте у круг били су карактеристика ове трке. Недовољно искусни у сналажењу на мапама и у дивљини, имали су великих проблема да стигну до контролних тачака. По која вођка, гљива и извор чисте воде олакшавали су отежавајуће пропозиције такмичења и прелажење стазе дуге преко 60 km. Поред свих тешкоћа, већ након 24 сата од старта, прва екипа “Медијана” из Ниша је пристигла на циљ и доказала да хладноћа, ноћ и не тако једноставна правила такмичења нису препрека за упорне.

Прошлогодишњи број од 140 учесника је далеко премашен, па је ове године на трци учествовало преко 200 такмичара из земље и региона пријављених у преко 70 тимова И у 3 категорије: Опстанак (60 km), Авантура (35 km), Породица (10 km). Највећу пажњу су привукли најмлађи и најстарији учесници - Никола Павловић који има само три године и ветерански тандем који је учествовао на свим досадашњим тркама Слободан Лалић – Деле и Петар Панић који су својим шармом и искуством одушевили све присутне.

Фаворити најтеже Опстанак категорије су оправдали очекивања и по трећи пут је победила екипа “UgyMojo” коју чине Игор Вуковић и Ненад Мојсловић из Београда и Шапца. Друго место су освојили “Синови шуме и хобита” из Ваљева и Обреновца (Слађана Јовановић, Владимир Панић И Драган Станковић), а треће место екипа “Ђера, Деки и Неша” из Београда (Негослав Радичевић, Ђерић Драган и Ранковић Дејан).

У Авантура категорији су победили “Дјечаци” (Далибор Компар, Радивоје Јокановић, Владимир Илић) из Брчког и Бијељине, Република Српска, друго место је освојила екипа “Survivor тим Зајечар” (Ненад Панајотовић, Стефан Ристић) и треће место екипа “Доктори” из Београда (Дејан Јовановић, Стефан Манић).

У породичној категорији која је уведена ове године и није била такмичарског карактера било је пријављено пет тимова.

Поред учесника који су учествовали у трци по пропозицијама такмичења, у организацији су учествовали студенти пословног факултета Сингидунум у Ваљевоу чији је задатак био да као контролори на задатим тачкама у дивљини испрате пролазак екипа на терену, као и јака теренска

возила и квадови уз помоћ којих се стизало на тешко приступачне тачке И помагало онима којима је помоћ била потребна.

Вредне награде у виду планинарске опреме продавнице Iglu sport и бренда Expedition додељене су најбољим екипама, а за првопласиране екипе, по први пут ове године организација трке је специјално направила природни пехар од дрвета и печурке "труд", којим је симболиком обележен уложени труд које су ове екипе оствариле.

Један „сасвим природан човек“, Јован Мемедовић са својом екипом је својим присуством увеличао ову манифестацију, како би касније представио дивље пределе Србије и храбре људе у борби са природом и самим собом.

Јован Мемедовић

Wild Serbia овом приликом позива наредне године све заинтересоване да се опробају у изазову у дивљој природи и борби са самим собом, као и представнике локалних самоуправа да предложе нове дестинације! Након пет година организовања, Трка преживљавања данас представља највећу outdoor авантуристичку трку у Србији.

Трка преживљавања

„Стазу од 60-так километара потребно је прећи за два дана у тимовима од 2 до 4 члана. То и не звучи тако тешко, међутим од опреме тимовима је дозвољено да користе само: мапу терена, кресиво запаљење ватре, нож и одећу коју имају на себи. Пролазећи кроз шуме, кањоне, ливаде и јаруге, такмичари се сусрећу са разним препрекама и опасностима. У оваквим условима потребно је да сами направе склониште, запале ватру, пронађу

или улове храну! Све ове активности и домишљатост такмичара се посебно бодују при укупној оцени победника трке.

foto: Jovica Jovanović

Победник ће бити она екипа која сакупи највише бодова, а поени се добијају за време које је потребно да се пређе стаза, упаљена ватру, направљено склониште, прибављена храна као и успешно решенеспецијалне задатке. Зато је неопходно да свака екипа има фото-апарат којим ће све те активности документovati.“

Слађана Ристић

Захвалница

Драгим пријатељима из Удружења Крагујевчана и пријатеља Крагујевца се захваљујемо на сарадњи.

Захваљујемо се на сарадњи појединцима и колективима који су помогли излазак овог броја и позивамо будуће поклонице нашег гласила на сарадњу.

ПАРАЋИНАЦ
Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Гласило удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Редакцијски одбор: др Саша Живановић (главни уредник), Борко Качунковић, Петар Живановић, Дејан Лазаревић, Слађана Ристић (секретар редакције).

Техничка припрема и уређење: др Саша Живановић

Адреса: бул. Деспота Стефана 12, Београд

веб адреса: www.paracinac.com